ފަލަޞްޠީން – ޤުރުއާނާއި ސުންނަތުން
1 ތާރީޚާއި ސަގާފަތު ,ދުނިޔޭގ ތާރީޚު . އޯގަސްޓް 22 2013
އެ ތަނުގައި މި ހުރިހާ ޚާއްޞަކަމެއް ހުރުމުގެ ސަބަބުން އެ ތަނަށް ލިބިފައިވާ ޝަރަފަށް އިތުރު ބޮޅެއް އަމުނައިލެވެނީ
ކީރިތި ރަސޫލާ މުޙައްމަދު ޞައްލަاله ޢަލައިހި ވަސައްލަމް އިސްރާއާއި މިޢުރާޖުގެ ޙާދިސާގައި ހުރިހާ ނަބީ ބޭކަލުން
އެ މިސްކިތަށް އެއްކުރައްވައި އެ ތަނުން އެ ބޭކަލުންނާއި ކީރިތި ރަސޫލާ ޞައްލަ اله ޢަލައިހި ވަސައްލަމް އާ
.ބައްދަލުވެ އިތުރު އެކަލޭގެފާނު އެ ބޭކަލުންނާ އެކު އިމާމުވެ ނަމާދުކުރެއްވުމުންނެވެ
މި ޙުރުމަތްތެރިވެގެންވާ މިސްކިތުގެ ސަރަޙައްދުގައި ކީރިތި ރަސޫލާގެ އަސްޙާބުބޭކަލުން ފަސްދާނު ލެވިފައިވެއެވެ.
އޭގެ ތެރޭގައި މުސްލިމުންގެ ފުރަތަމަ ޤާޟީއެއްގެ ގޮތުގައި ބައިތުލްމަޤުދިސަށް ފޮ ނުއްވުނު ޢުބާދަތު ބުނުއްޞާމިތު
ހިމެނިވަޑައިގަންނަވައެވެ. ފަލަޞްޠީނުގެ ބިމަކީ އެ ބިމުގެ ކޮ ންމެ ފަސްކޮ ޅަކުން ވެސް އިސްވެ ދިޔަ ޒަމާންތަކުގައި
މުސްލިމުންގެ ހިތްވަރާއި ފަންވަރު ފެންނަން ހުންނާނޭ ބިމެކެވެ.
ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި މަސްޖިދުލްޙަރާމްގެ ވާހަކައަށް ފަހު ދެން އެންމެ ގިނައިން އައިސްފައި ވަނީ މަސްޖިދުލްއަޤުޞާއާ
ބެހޭ ގޮތުންނެވެ. اله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަނީ ބައެއް ތަންތަނުގެ މާތްކަން ޚާއްޞަ ގޮ ތެއްގައި ޛިކުރުކުރައްވައިފައެވެ.
އ ތަނުގ ބަރަކާތްތ ރިކަން އަދި އ ބިން ޚާއްޞަވަނީ ކީއްވ ؟
ސޫރަތުލްއިސްރާގެ ފުރަތަމަ އާޔަތުގައިވާ މާތް الهގެ ވަޙީ ބަސްފުޅުގެ މާނައިގައިވެއެވެ. ”އެކަލާނގެ
ހުސްطاهـرވަންތަކަމާއެވެ! އެކަލާނގެއީ، المسجد الحرامން، المسجد األقصىއަށް އެކަލާނގެ އަޅާ، ރޭގަނޑުން
ބައެއްގައި ގެންދެވި ރަސްކަލާނގެއެވެ. އެއީ އެތާނގެ ވަށައިގެން، ތިމަންރަސްކަލާނގެ بركاتލެއްވި ތަނެވެ. (އެއީ)

ތިމަންރަސްކަލާނގެ ކުޅަދުންވަންތަކަމުގެ ހެކިތަކުގެ ތެރެއިން ބައެއް، އެކަލޭގެފާނަށް ދެއްކެވުމަށްޓަކައެވެ. ހަމަކަށަވަރުން،
“
އެކަލާނގެއީ، މޮޅަށް އައްސަވާވޮޑިގެންވާ، މޮޅަށް ބައްލަވާވޮޑިގެންވާ ރަސްކަލާނގެއެވެ.
މި ސޫރަތަށް އަލްއިސްރާ މި ނަން ދެވުނު ސަބަބެއްކަމުގައި ވަނީ އެ ތަނުން ކީރިތި ރަސޫލާ އިސްރާކުރެއްވުމުންނެވެ.
މި އާޔަތުގައި مسجد األقصى އޮވެ އެ ތަނުގައި މުސްލިމުންނޭ ނެތުމުން އެނގެނީ އެ ތަނަކީ އެ ތަނަކީ اله ތަޢާލާ
ޚާއްޞަކުރައްވައިފައިވާ ތަނެއްކަމާއި އެ ތަނަކީ اله އަށް ސަޖިދަކުރުމަށް އަންނަ މީހުންނަށް ހުރި ތަނެއް ކަމެވެ.
އަދި ހަމަ އެހެންމެ މި އާޔަތުގައި މަސްޖިދުލްއަޤުޞާ ވަށައިގެންވާ ތަންތަން ވެސް ހިމެނޭ ގޮތުން ބަސް
ވަޙިކުރައްވައިފައިވާއިރު މަސްޖިދުލްޙަރާމުގެ ވާހަކަ ބަޔާންކުރައްވައިފައިވަނީ ބަރަކާތްތެރިވެގެންވާ ތަނެއްގެ ގޮތުގައެވެ.
األعراف ސޫރަތުގެ 137 ވަނަ އާޔަތުގެ މާނައިގައި ވެއެވެ. ”ނިކަމެތިކޮށް ހިތެމުންދިޔަ قوم ގެ މީހުންނަށް، ބިމުގެ
އިރުމައްޗާއި، އެ ބިމުގެ ހުޅަނގު، ތިމަންރަސްކަލާނގެ ވާރުތަކޮށްދެއްވީމެވެ. އެއީ ތިމަންރަސްކަލާނގެ އެތަންތާނގައި
بركاتލައްވާފައިވާ ތަންތަނެވެ. އަދި ކަލޭގެފާނުގެ ވެރިރަސްކަލާނގެ إس ـرآءي ـلގެދަރިންނަށް ދެއްވާފައިވާ (وعدގެ)
ހެޔޮބަސްފުޅު، އެއުރެން ކެތްތެރިވުމުގެ ސަބަބުން ފުރިހަމަވެގެންދިޔައެވެ. އަދި ތިމަންރަސްކަލާނގެ، فرعون އާއި، އޭނާގެ
قوم ގެމީހުން ހަދަމުންގެންދިޔަ ތަކެއްޗާއި، އެއުރެން ބިނާކުރަމުންގެންދިޔަ عماراتތައް ހަލާކުކުރައްވައި،
“
ނެތިކުރެއްވީމެވެ.
سورة سبإ ގެ 18 ވަނަ އާޔަތުން ފެށިގެން 19 ވަނަ އާޔަތުގެ މާނައިގައިވެއެވެ. ”އަދި ތިމަންރަސްކަލާނގެ އެ
ރަށްތަކުގައި بركاتލެއްވި ރަށްތަކާއި، އެއުރެންނާ ދެމެދުގައި (ލޮލަށް ފެންނަހާ ކައިރީގައި) ފާޅުވެގެންވާ ރަށްތަކެއް
ލެއްވީމެވެ. އަދި އެ ރަށްތަކުގައި ހިނގާބިނގާއުޅުން ތިމަންރަސްކަލާނގެ މިންވަރު ކުރެއްވީމެވެ.)ތިމަންރަސްކަލާނގެ
އެއުރެންނަށް وحىކުރެއްވީމެވެ.(ރޭތަކަކާއި، ދުވަސްތަކެއް ވަންދެން އަމާންކަން ލިބިގެންވާ حال، ތިޔަބައިމީހުން އެ
ރަށްތަކުގައި ހިނގާބިނގާ ދަތުރުފަތުރުކޮށް އުޅޭށެވެ! ފަހެ، އެއުރެން (دعاءކޮށް) ދެންނެވޫއެވެ. އަޅަމެންގެ
! !
ވެރިރަސްކަލާކޯ އެވެ އަޅަމެންގެ ދަތުރުތަކުގެ ދެމެދުތައް މިއަށްވުރެން ދުރުކުރައްވައިފާނދޭވެ އަދި އެއުރެން، އެއުރެންގެ
އަމިއްލަ نفسތަކަށް އަނިޔާވެރިވޫއެވެ. ދެންފަހެ، އެއުރެންނީ (މީސްތަކުންގެ މެދުގައި) ދެކެވޭ ވާހަކަތަކެއް ކަމުގައި،
ތިމަންރަސްކަލާނގެ ލެއްވީމެވެ. އަދި އެތަންމިތަނަށް ތިމަންރަސްކަލާނގެ އެއުރެން ވަކިކުރައްވައި ވިއްސިވިހާލި
ކުރެއްވީމެވެ. ހަމަކަށަވަރުން، އެކަމުގައި ބޮޑަށް ކެތްތެރިވެ، ގިނަގިނައިން شكر ވެރިވާ ކޮ ންމެ މީހަކަށް ހެކިތަކެއްވާކަން
“
ކަށަވަރެވެ.
ހަމަ އެހެންމެ މާތްވުމުގެ އެހެން ސަބަބެއް ކަމުގައި، އެ ބިމަކީ އިބްރާހީމް ޢަލައިހިއްސަލާމްގެ ޤައުމުގެ މީހުން
ހިޖުރަކުރެއްވި ތަން ކަމުގައިވުން ހިމެނެއެވެ. ފަހެ އިބްރާހީމްގެ ފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ ޤައުމުގެ މީހުންނަށް ދީނަށް
ގޮ ވައިލެއްވުމުން އެކަން ޤަބޫލުނުކޮށް އިބްރާހީމްގެފާނަށް ދަތިކުރުމުން އެކަލޭގެފާނާއި ލޫޠުގެފާނު ވަޑައިގަތީ ކޯރު
ހުރަސްކުރައްވައި ފަލަޞްޠީނަށެވެ.އެއީ މި ބިންމަތީގައި މާތް اله ބަރަކާތްލެއްވި ބިމެވެ.
سورة األنبياء ގެ 71 ވަނަ އާޔަތުގެ މާނައިގައިވެއެވެ. ”އަދި ތިމަންރަސްކަލާނގެ އެކަލޭގެފާނާއި، لوطގެފާނު
عالم “
ސަލާމަތްކުރައްވައި، ތަކަށްޓަކައި، ތިމަންރަސްކަލާނގެ ބަރަކާތްލެއްވި ބިމަށް ފޮ ނުއްވީމެވެ.

މުޤައްދަސްކުރައްވައިފައިވާ ބިމ އްކަމުގައި ލ އްވުން:
سورة المائدة ގެ 21 އަދި 22 ވަނަ އާޔަތުގައި މާތް اله ވަޙީކުރައްވައިފައިވާ އާޔަތުގެ މާނައިގައިވެއެވެ. ”އޭ
! مقّ !
އަހުރެންގެ قومގެމީހުންނޭވެ دسވެގެންވާ ބިމަށް، ތިޔަބައިމީހުން ވަންނާށެވެ އެ ބިމަކީ ތިޔަބައިމީހުންނަށްޓަކައި
ه
لَّا ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ބިމެވެ. އަދި ތިޔަބައިމީހުން ފުރަގަސްދީ، އެނބުރި ނުގަންނާށެވެ! އޭރުން ތިޔަބައިމީހުން
ގެއްލެނިވެގެންވާ ބަޔަކުކަމުގައި ވެގެން ހިނގައިދާނެތެވެ.
އެއުރެން ދެންނެވޫއެވެ. އޭ موسىގެފާނެވެ! ހަމަކަށަވަރުން، ގަދަފަދަ جباّر ބަޔަކު އެތާނގައި އެބަތިއްބެވެ. އަދި
ހަމަކަށަވަރުން، އެއުރެން އެތަނުން ނުކުމެއްޖައުމަށްދާނދެން، ތިމަންމެން އެތަނަކަށް ނުވަންނާނޫއެވެ. ފަހެ، އެއުރެން
“
އެތަނުން ނުކުންނަނީނަމަ، ހަމަކަށަވަރުން، ތިމަންމެންނީ އެތަނަށް ވަންނާނޭ ބަޔަކީމުއެވެ.
މުސްލިމުންގ ޤިބުލައ އްކަމުގައި ލ އްވުން:
ކީރިތި ރަސޫލާ ޞައްލަ اله ޢަލައިހި ވަސައްލަމް މައްކާގައި ހޭދަކުރެއްވި ދުވަސްވަރު އެކަލޭގެފާނު ނަމާދުކުރެއްވީ
ކަޢުބަތ اله ގެފުޅަށް ކުރިމަތިލައްވައިގެން ހުންނަވައެވެ. އެހެން ނަމަވެސް މަދީނާއަށް ހިޖުރުކުރެއްވުމާއެކު
މަސްޖިދުލްއަޤުޞާއަށް ކުރިމަތިލައްވައި ނަމާދުކުރެއްވުމަށް އެންގެވުނެވެ. އަދި މި ގޮތުގައި 16 ނުވަތަ 17 އަހަރު
އޮތުމަށް ފަހު އަނެއްކާ ވެސް މަސްޖިދުލްޙަރާމަށް ޤިބުލަ ބަދަލުކެރެވުނެވެ.
ތާޅަފިލި ފުމ ލ އްވޭ ބިންކަމުގައި ވުން:
ސުރަތު ޤާފުގެ 41 ވަނަ އާޔަތުގައި މާތް اله ވަޙީކުރައްވައިފައިވާ ބަސްފުޅުގެ މާނައިގައި ވެއެވެ. ”އަދި ކައިރިތަނަކުން
“!
ގޮ ވައިލައްވާ ބޭކަލަކު ގޮ ވައިލައްވާ ދުވަހު (ރަނގަޅަށް) އަޑުއަހާށެވެ ޔަޒީދު ބިން ޖާބިރު މި އާ ޔަތުގެ ތަފްސީރުގައި
ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ. ”އިސްރާފީލުގެފާނު ބައިތުލްމަޤްދިސްގެ ހިލައެއްގެ މަތީގައި ހުއްޓިވަޑައިގެން ހުންނަވައި
ތާޅަފިލިފުމެލެއްވުމާއެކު ނިދާ އިއްވެވޭނެ އެވެ. ”އޭ ކަށިތަކާއެވެ! އަދި އޭ ވީދިފައިވާ މަސްތަކާއެވެ. އަދި އޭ
ކުދިކުދިކުރެވިފައިވާ އިސްތަށިތަކާއެވެ! ހަމަކަށަވަރުން اله އަމުރުކުރައްވައިފައިވަނީ ތިބާ ޙިސާބު ބެއްލެވޭ ދުވަހަށް
ތެދުވުމަށެވެ.
ޢީސާ ޢަލައިހިއްސަލާމް ބައިތުލްމަޤުދިސުން ފާޅުކުރ އްވުން:
ސޫރަތުލްމުއުމިނީންގެ 50 ވަނަ އާޔަތުގައި މާތް اله ވަޙީކުރެއްވި އާޔަތުގެ މާނައިގައިވެއެވެ. ”އަދި مريمގެފާނުގެ
ދަރިކަލުންނާއި، އެ ދަރިކަލުންގެ މައިކަމަނާ (ކުޅަދުންވަންތަކަމުގެ) ހެތްކެއް ކަމުގައި، ތިމަންރަސްކަލާނގެ ލެއްވީމެވެ.
އަދި ހަމަޖެހޭ ދިރިއުޅުމަކާއި، ފެންއާރުތަކެއްގެ ވެރި އުސްބިމެއްގައި، ތިމަންރަސްކަލާނގެ
“
އެ ދެމައިކަނބަލުންނަށް ހިޔާވަހިކަން ދެއްވީމެވެ.

ކީރިތި ރަސޫލާގ ސުންނަތުގ އަލީގައި، ބައިތުލްމަޤްދިސް ނުވަތަ މަސްޖިދުލްއަޤްޞާ މުހިއްމުވީ ސަބަބުތައް :
”އަބީ ޛައްރު (ރަޟިޔަاله ޢަންހު)ގެ އަރިހުން ރިވާވެގެންވެއެވެ. އެކަލޭގެފާނު ކީރިތި ރަސޫލާ (ޞައްލަاله ޢަލައިހި
ވަސައްލަމް(ގެ އަރިހުގައި ސުވާލުކުރެއްވި އެވެ. އެންމެ ފުރަތަމަ މި ބިންމަތީގައި ބިނާކުރެވުނު މިސްކިތަކީ ކޮ ބައިތޯ
އެވެ؟ ރަސޫލާ ޙަދީޘްފުޅުކުރެއްވި އެވެ. އަލްމަސްޖިދުލްޙަރާމެވެ. ތިމަން ދެންނެވީމެވެ. ދެން ކޮން މިސްކިތެއްތޯ އެވެ؟
ޙަދީޘްކުރެއްވި އެވެ. އަލްމަސްޖިދުލްއަޤްޞާ އެވެ. ތިމަން ސުވާލުދެންނެވީމެވެ. އެ ދެމެ ދުގައި ކިހާ މުއްދަތެއް ވޭތޯ
“
އެވެ؟ ޙަދީޘްކުރެއްވި އެވެ. ސާޅީސް އަހަރެވެ. (މުސްލިމް)520
އަބޫހުރައިރާ ރިވާކުރެއްވި އެވެ. ކީރިތި ރަސޫލާ ޙަދީޘްފުޅުކުރެއްވި އެވެ. ދަތުރު ހަދައި ތައްޔާޜުވެގެން ދިޔުމަށް 3
މިސްކިތެއް ފިޔަވައި އެހެން މިސްކިތެއް ނުވެއެވެ. އެއީ މަސްދިދުލްޙަރާމާއި މަސްޖިދުއްނަބަވީ އާއި
އަލްމަސްޖިދުލްއަޤުޞާ އެވެ. (ބުޚާރީ:)1189
އަބުއްދަރުދާއު ރިވާކުރެއްވި އެވެ. ކީރިތި ރަސޫލާ (ޞައްލަاله ޢަލައިހި ވަސައްލަމް) ޙަދީޘްކުރެއްވި އެވެ.
މަސްޖިދުލްޙަރާމްގައި ކުރެވޭ ނަމާދުގެ ދަރުމައިގެ މިންވަރަކީ 1 ލައްކަ ނަމާދުގެ ދަރަޖައެވެ. އަދި ތިމަންކަލޭގެފާނުގެ
މިސްކިތުގައި ކުރެވޭ ނަމާދުގެ ދަރުމައިގެ މިންވަރަކީ 1 ހާސް ނަމާދުގެ ދަރުމައެވެ. އަދި ބައިޔުލްމަޤްދިސް ނުވަތަ
އަލްމަސްޖިދުލްއަޤްޞާގައި ކުރެވޭ ނަމާދުގެ ދަރުމައިގެ މިންވަރަކީ 500 ނަމާދުގެ ދަރުމައެވެ.)އަލްމުންޛިރީ، އައްތަރުޣީބު،
)2/205
!
އާދެ މި މަތިވެރި މުޤައްދަސް ބިން މިއަދު ޔަހޫދީ ޒަޔަނިސްޓުންގެ އަޅުވެތިކަމުގެ ދަށުގައި ވުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން
މުސްލިމުން މިއަދު ނިހާޔަތަށް ހިތާމަކޮށް ލަދުވެތިވާން ޖެހޭ ކަމެކެވެ. އެ ބިން ކާފިރުންގެ ކިބައިން މިނިވަންކުރުމަށް
ޓަކައި އިސްލާމީ އެކިއެކި ޤާއިދުން ވަނީ ތާރީޚުގެ ޞަފުޙާތަކުގައި ބުރަމަސައްކަތްތަކެއްކުރައްވައި އެތަކެއް ބަޔެއްގެ
ލެޔާއި ފުރާނައިން ޤުރުބާންވެވަޑައިގެންފައެވެ. ނަމަވެސް މިއަދު މިވަނީ އެ މަތިވެރި ބިން މުސްލިމުންގެ އަތުން ދޫވެ
ޖައްބާރު ޒަޔަނިސްޓުންގެ ބާރުގެ ދަށުގައެވެ. އެހެންކަމުން އެ ބިބުމުގެ މިނިވަންކަމަށް ޓަކައި ކުރެވުނު ކޮ ންމެ ކަމެއް
ކުރުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ކުރާންޖެހިފައިވާ ކަމެކެވެ. ޚާއްޞަ ގޮތެއްގައި އެ ބިން ކާފަރުންގެ އަތުން
މިނިވަންކުރެއްވުން އެދި اله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާއަށް ގިނަގިނައިން ދުޢާކުރުމަށް ހުރިހައި އަޚުންނާއި އުޚުތުންނަށް
اله
ގޮވާލައި ވަޞިއްޔަތްކުރަމެވެ. ކަނަކަމުގެ ނިމުންވަނީ އަށެވެ.